

Huidige situatie en marktinschatting voor de oogst van 2022

Dames en Heren,

De aardappelindustrie zit nu al 4 jaar in een crisis. Normaal lijkt niet meer te bestaan. De nog steeds durende Corona-pandemie is naar de achtergrond verdwenen en sinds 24 februari beheerst het Oekraïne-conflict de actualiteiten, waardoor de grondstoffen-, energie-, landbouw- en dus ook de aardappelmarkten in een achtbaan zijn beland.

Hoewel de landbouw de laatste jaren veel heeft geïnvesteerd in infrastructuur, moderne technologie en irrigatiecapaciteit, zijn wij uiteindelijk afhankelijk van het weer.

Op 9 juni - iets minder dan 3 maanden geleden - vond in de Palts de Maurer Parat Early Potato Day plaats bij zeer groeizaam weer en met volle bewaringen van oude aardappelen. In die tijd was er grote bezorgdheid over overproductie. Vandaag bevinden we ons in Noordwest-Europa opnieuw in een crisissituatie als gevolg van aanhoudende droogte en staan we voor grote uitdagingen.

Het jaar 2022 zal de geschiedenisboeken ingaan net als de bekende droogtejaren 1976, 2003 en 2018. En na de overstromingen van het afgelopen jaar voelt vooral de landbouwsector wat de klimaatverandering in de huidige situatie betekent.

Maar naast de grote onzekerheid over de beschikbaarheid van aardappelgrondstoffen, wordt de industrie ook gedreven door bezorgdheid over de beschikbaarheid van energie, transportcapaciteit, meststoffen, personeel en koopkracht voor onze producten. Het Europese landbouwbeleid draagt bij tot deze onzekerheid en doet ons vaak twijfelen aan het gezond verstand van sommige politici. Het belang van een zekere energie- en meststoffenvoorziening en vooral van de voedselvoorziening zou nu toch zelfs tot in de hoogste kantoren van de onbekwame besluitvormers in Brussel moeten zijn doorgedrongen. Boeren staan op dit moment terecht op de barricaden.

Bij al deze onzekerheidsfactoren is het van belang verstandig en voorzichtig te handelen en vooral alle partijen in de waardeketen te laten profiteren. Wij als partners in de landbouw en onze klanten kunnen deze uitdagingen alleen samen aangaan!

Het is moeilijk te geloven, maar zelfs deze week worden nog enkele duizenden tonnen oude oogst aardappelen - van goede kwaliteit - verwerkt.

In tegenstelling tot de verwachtingen in het najaar 2021 is het aardappelareaal voor 2022 in de belangrijke teeltgebieden met ongeveer 2% uitgebreid. Ook moet rekening worden gehouden met het feit dat zich binnen de segmenten belangrijke verschuivingen hebben voorgedaan. Door de aantrekkelijke omstandigheden werden in D, F, B en NL aanzienlijk meer fritesrassen geteeld in plaats van tafel-, pootgoed- en vooral zetmeelrassen.

De afzet van vroege tafelaardappelen in Duitsland verliep aanvankelijk traag. Ingevoerde grondstof uit Israël, Egypte en Zuid-Europa kregen de voorkeur boven Duitse producten, ondanks alle beloften van de retail om trouw te blijven aan de regionale productie. Alle regio's konden zich begin juli bevoorraden, zodat de toegang tot de markt voor supraregionale stromen, vooral uit de Pats, moeilijk was!

Dit heeft ertoe geleid dat vroege rassen geoogst en om kwaliteitsredenen worden opgeslagen. Wij hebben enkele rassen voor dubbeldoel gebruik in verwerking kunnen nemen. De Palts heeft 35% van zijn omzet verloren in de laatste 5 jaar. We moeten hiertegen maatregelen nemen.

Wij zullen proberen dit te doen met zeer aantrekkelijke industrie contracten voor juli 2023. Vanaf medio september zullen wij dit ondersteunen met concrete contractaanbiedingen.

De telersprijzen voor vroege aardappelen hebben de afgelopen maanden op een hoog niveau gelegen en waren adequaat. Andere vroege gebieden konden hun eigen markt snel bevoorraden. In de afgelopen weken heeft het Rijnland niet alleen de regionale verpakkingmarkt bevoorraden, maar ook de overeengekomen programma's in de Benelux. De opbrengst en de omzet van de vroege rassen zijn tot nu toe voldoende geweest. Met de momenteel verwachte opbrengsten en de vraagsituatie kunnen de telers met de aansluitende rassen continu en in alle rust afzetten.

Het feit dat de verwerkende industrie pas in de tweede helft van juli contracten zou beginnen af te roepen, was reeds zeer lang meegedeeld. De verdere vertraging echter met bijna twee weken van de start en de vroege ontwikkeling van de nieuwe oogst veroorzaakten daardoor wrijving, vooral bij de landbouwers die voorgekiemde aardappelen hadden. Dit wordt gedeeltelijk gecompenseerd door hoge prijzen in het dagprijsaandeel. Desalniettemin is het belangrijk over deze contracten na te denken. Wij kunnen de landbouwers verzekeren dat voorkiemen interessant blijft, vooral voor 2023, en ook hierna zal passend worden beloond.

Pas sinds de tweede week van augustus zijn de programma's van vroege rassen in volle gang. De arealen van de bekende rassen Premiere en Amora zijn geruimd. Het ras Francis is ook al op de markt gebracht en laat goede resultaten zien op het veld en in de productie. De opbrengsten en kwaliteiten waren bij de vroege rassen goed omdat de ontwikkeling van hun opbrengstpotentieel al vóór de droogte er was.

Het ras Zorba geeft op bijna alle percelen een normale opbrengst en is een van de winnaars van het jaar op de beregende percelen. Sinora bevestigt zijn robuustheid, maar zal ook op niet beregende percelen slechts ondergemiddelde opbrengsten opleveren.

In de afgelopen jaren hebben de veredelingsbedrijven rassen gekweekt die weinig gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben en ook robuust zijn en bestand tegen droogte. Sommige rassen zijn als onkruid, maar met perioden van 8 tot 10 weken zonder regen, kunnen zelfs deze rassen geen redelijke opbrengst produceren.

Dit geldt evenzeer voor alle frites-, tafel- en chipsrassen. De programma's van de aardappelen die onder folie geteeld zijn verliep de laatste weken op schema. Lady Rosetta is het vroegste en veiligste chipsras. Austin bewijst ook zijn waarde en scoort goed in chips en wedges.

- De vroege rassen en de dubbeldoelrassen zullen nog tot half september op de markt worden gebracht. Wij zullen proberen te profiteren van elk mogelijk groeipotentieel.
- Hoge grondstofprijzen, gebrek aan beschikbaarheid, hoge energieprijzen of beschikbaarheid van gas zijn ook een belangrijk punt van zorg voor de fabrieken. Europa wil en moet concurrerend blijven op de wereldmarkt. Of alle fabrieken met de verbeterde productiefaciliteiten op volle capaciteit zullen kunnen werken, valt nog te bezien.
- Ook de verpakkers en de retail staan voor de uitdaging ons smakelijke en gezonde product bij de consument te brengen - bij dalende verkoopcijfers op de versmarkt. Het verder uitbannen van bestrijdingsmiddelen botst met de steeds hogere kwaliteitseisen van de detailhandel in levensmiddelen.

Naar onze mening is de hoofdoogst als volgt:

In de meeste streken wachten we nog steeds op noemenswaardige regenval! Voor de meeste percelen komt dit toch te laat.

De meeste aardappelpercelen van de middenvroeg rassen zijn reeds tot natuurlijke rijping gekomen en hebben nauwelijks nog groeipotentieel.

In het geval van groen loof, sterft de hoop het laatst. Hier is het een kwestie van een evenwicht tussen kwaliteit en kwantiteit.

Het lijkt geen twijfel dat ons klimaat aan het veranderen is. De beschikbaarheid van water zal een nog grotere rol spelen bij toekomstige investeringen.

De productietechnieken en de keuze van de rassen zullen in de toekomst hierop nog meer worden afgestemd.

De Europese pootgoedhandelshuizen staan dagelijks voor deze uitdagingen met hun gangbare, moderne veredeling. Op de proefvelden en in gesprek met de specialisten kunt u zich een beeld vormen van de huidige stand van de veredeling.

Dankzij de steun van de 'Landfrauen Waldniel' worden in het paviljoen van Weuthen convenience-producten van onze heerlijke tafelaardappelryassen beschikbaar gesteld.

Proefrooiing en oogstinschatting:

Onze proefrooiresultaten van alle belangrijke teeltgebieden zijn beschikbaar.

Wij verwachten een kleine oogst in het HAFPAL-gebied. Wij denken echter dat de beschikbaarheid van grondstoffen groter zal zijn dan in 2018. Er zijn grote verschillen binnen de EU 4 + GB. Grote delen van NL en de geïrrigeerde gebieden geven gemiddelde opbrengsten te zien. Zuid-Duitsland, Oostenrijk, Noord-Italië en het grote aardappelland Polen hebben enorm onder de droogte geleden. Er zal vraag zijn uit al deze regio's.

Er zijn extreme verschillen in opbrengst tussen beregende en niet beregende percelen. Maar vooral op de niet beregende percelen blijkt de keuze van een geschikte ras en van een vruchtwisseling een opbrengststabiliserende factor te zijn. De besparing op meststoffen heeft in sommige gebieden haar tol geëist.

Onze hoofdassen Agria, Challenger, Fontane en Markies hebben meestal nog een klein groeipotentieel en bevestigen onze strategie om te vertrouwen op robuuste rassen met een hoge opbrengst.

Op de niet beregende percelen hebben de snelgroeierende rassen het bijzonder moeilijk. De beregende percelen van Innovator hebben een gemiddelde opbrengst met een goede verwerkingskwaliteit. De prijs voor dit ras zal het hele seizoen bovenaan staan in alle prijsopgaven.

Nieuwkomers als Babylon, Palace, Linus en Lady Jane laten goede resultaten zien. Vooral het fijnvallende dubbeldoelras Gerona bevestigt en overtreft de verwachtingen inzake opbrengstpotentieel over de hele wereld.

Het ras Jurata bevestigt opnieuw zijn droogteresistentie in Beieren en ook in het Rijnland en blijft daarom in ons vizier voor het fastfoodsegment. Linus en andere rassen die weinig input van bemesting en gewasbeschermingsmiddelen vergen, zullen in de komende jaren hun deugdelijkheid moeten bewijzen.

Biologische teelt

Voor de nichemarkt van de verwerking van biologische frites heeft de productie zich geconcentreerd op de beproefde Agria en Lady Jane. De markt groeit niet, althans niet bij de verwerkers.

In het geval van biologische tafelaardappelen wil de politiek binnen korte tijd op grote schaal overschakelen op biologisch, maar uiteindelijk is het de consument die de koopbeslissing neemt aan de kassa. Hier liggen politieke wens en werkelijkheid momenteel lichtjaren uit elkaar. Met de huidige inflatie en dalende koopkracht, zien we meer een trend naar goedkoop voedsel in plaats van dure biologische producten.

Daarom concentreren wij ons op de regionale, conventionele productie.

Wat kunnen we de komende maanden verwachten?

De aanvoer van aardappelgrondstoffen naar de fabrieken is grotendeels gepland tot eind oktober. In de afgelopen weken zijn de nodige aankopen gedaan.

Wij verwachten dan ook geen grote spanningen en prijswijzigingen in de komende weken.

De hoofdoogst moet nog worden geoogst. De gemiddelde regenval van een jaar kan in één keer komen - hopelijk niet te veel tijdens de oogst.

Maar u kunt de hiervoor passende innovatieve technologie om deze uitdagingen aan te gaan hier vandaag in actie zien.

De verwerkende industrie heeft aanzienlijke capaciteiten gecreëerd en zal trachten deze zo goed mogelijk te benutten door zuinig om te springen met grondstoffen en creatief om te gaan met de beschikbare aardappelen. De instandhouding van de grondstoffen is reeds begonnen met het feit dat de aardappelen van oogst 21 nog lange tijd werden verwerkt.

Naast de aardappelgrondstof dragen ook de torenhoge gasprijzen bij tot een zorgwekkende situatie.

De vragen moeten gesteld worden:

- Kunnen deze prijzen door consumenten overal ter wereld worden betaald?
- Zal de inflatie gevolgd worden door een recessie?
- Zullen de fabrieken tijdens een extreme winter van gas worden voorzien? Deze beslissingen worden misschien niet door de leverancier of de afnemer genomen, maar door politici.

Pootgoed

Voor pootaardappelen verwachten wij een goede oogst met goede kwaliteiten en hoge opbrengsten in plantbare kwaliteiten.

Er zal vraag zijn naar vroege verwerkingsrassen en dubbeldoelrassen.

Nieuws van de Europese pootgoedhandelshuizen en beschikbaarheid vindt u buiten op de proefvelden.

Gewasopbrengsten 2022

In sommige regio's is er nog enig opbrengstpotentieel. Het valt nog te bezien wat de regen nog kan doen, bijvoorbeeld in Beieren. Toch hebben we een kleine oogst voor de boeg. In cijfers schatten wij dit momenteel als volgt:

- Duitsland: 9,25 - 9,50 miljoen ton
- EU 5 (incl. VK): 24,25 - 25,00 miljoen ton

Dit betekent dat we in Europa maar net genoeg zullen kunnen oogsten om aan de vraag te voldoen en dat de aardappelindustrie passende maatregelen zal nemen om de grondstoffen te sparen, zoals het aanpassen van de specificaties.

Hoe gaan we met dit scenario om?

In de eerste plaats moet nog worden gezegd dat de afzet van de oogst 2022 kan worden ingekort tot 11 maanden. Namelijk: 2 weken langer oude oogst, 2 weken eerder verwerking van vroege aardappelen.

Daarom zullen we proberen de vroege aardappelarealen in alle regio's in D, B, F, enz. uit te breiden of de oogst dienovereenkomstig te vervroegen. Daartoe zullen tijdig aantrekkelijke voorwaarden aan de gespecialiseerde landbouwbedrijven worden voorgelegd.

Alle vroege aardappelgebieden kunnen en zullen hiervan profiteren!

De aardappel ondervindt zware concurrentie van andere gewassen. Ook granen, koolzaad en andere landbouwproducten zijn aantrekkelijk voor akkerbouwers. Ook de melkprijzen zijn aantrekkelijk en de fourage is schaars.

De productiekosten voor de aardappelteelt zijn geëxplodeerd en irrigatie kost veel geld en arbeid.

En we kunnen alleen maar herhalen: "De duurste grondstof is geen grondstof".

Daarom moeten en zullen de contractprijzen aanzienlijk stijgen. De afgelopen decennia hebben we bewezen dat met name de aardappelindustrie zich snel kan aanpassen aan veranderende markten en ook op eigen kracht een enorme crisis te boven kan komen.

Welke prijscurves kunnen we verwachten?

Tafelaardappelmarkt:

Wij verwachten de komende weken nauwelijks prijsverlagingen voor tafelaardappelen.

Alle assortimenten zullen in trek zijn en ook afwijkende partijen en gemiddelde kwaliteiten zullen hun afzetmarkt vinden.

Na de aflandperiode verwachten wij stijgende prijzen en een snelle afzet, mede door vraagimpulsen uit het buitenland.

Voor tafelaardappelen verwachten wij prijzen van meer dan 30,00 €/100 kg en vanaf de jaarwisseling overeenkomstige toeslagen voor kistenkoelingen.

Verwerkingsmarkt:

Fritesaardappelen blijven schaars en duur.

Vanaf half september verwachten wij een matige vraag naar vrije aardappelen. Eventueel dalende noteringen zouden onmiddellijk een eventuele aanboddruk op korte termijn opvangen, omdat landbouwers met uitstekende vooruitzichten voor opgeslagen goederen dan nauwelijks nog goederen op de markt zullen brengen.

Voor fritesaardappelen uit opslag verwachten wij tussen € 27,00 en € 32,00/100kg, afhankelijk van ras, kwaliteit en leveringstijd.

Wat de opslagperiode betreft, liggen de noteringen op de termijnmarkt van vandaag eerder aan de onderkant van onze raming van de spotprijzen. Er zal een groter prijsverschil zijn tussen de rassen. Grove Innovator of Markies uit langdurige opslag zullen zich duidelijk onderscheiden van het normale segment. De uitvoer naar Zuid-Europa of Zwitserland zou opnieuw de prijs kunnen bepalen voor de topkwaliteiten van Agria.

- In dure jaren was de prijscurve vaak zo dat de spotprijzen in december tot februari hoger waren dan in mei en juni. Dit was ook het geval in 2018. Dit zal veel te maken hebben met de start van de aanplant voor 2023.

- Een tekort aan gas zou ook grilligheid op de markt kunnen veroorzaken.

Daarom is het ook voor telers belangrijk om te profiteren van goede verkoopmomenten. De ervaring met de Corona-crisis moet een les voor ons zijn.

- Vaak in dure jaren waren er aan het eind aardappelen over.

- Vaak werden importprogramma's georganiseerd uit Bordeaux, Egypte, Spanje en Italië en niemand wilde deze aardappelen in juni/juli.

- De grootste uitdaging zal zijn de aardappeltelers in het gareel te houden. Vooral in de akkerbouwgebieden in Frankrijk en Wallonië zal dit een uitdaging zijn.

- Extreme jaren zijn een grote uitdaging. Zij kosten veel energie, stellen alles wat bewezen is op de proef en vergen veel discussies in de keten. Maar het is belangrijk om deze gesprekken te hebben.

Maar extreme jaren bieden ook zeer grote kansen:

- Kansen om bestaande zakenrelaties te versterken, vooral in tijden van crisis!

- Mogelijkheden om intensief na te denken over duurzame aardappelteelt.

- Mogelijkheden om na te denken over veredelingsprogramma's.

- Mogelijkheden om zich aan de klimaatveranderingen aan te passen en passende voorzorgsmaatregelen tegen risico's te nemen.

- Kansen om samen sterker uit deze situatie te komen.

Welke conclusies trekken wij uit 2022?

De oogst van dit jaar zal van invloed zijn op de contracten van de toekomst. De huidige graan- en koolzaadprijzen zijn, samen met de extreem hoge kosten voor meststoffen, personeel en energie, belangrijke argumenten voor een faire contractopzet voor de komende oogst. Ook al doen de digitale media anders vermoeden, professionele telers hebben geen behoefte aan een speculatieve markt, maar aan aantrekkelijke contractaanbiedingen en gereguleerde grondstofstromen. Zo zijn we de afgelopen decennia geworden tot wat we nu zijn. Wat echter besproken moet worden, is of de taart in de waardeketen nog eerlijker verdeeld kan worden.

Voor de oogst van 2023 zal de vraag naar vroege aardappelen navenant hoog zijn. Naast de importeurs uit Zuid-Europa hebben gespecialiseerde landbouwers in het Rijnland en in alle Duitse, Belgische, Franse en Nederlandse regio's waar vroege aardappelen worden geteeld, overeenkomstige mogelijkheden. Wij zullen de landbouwers in het Rijnland, de Palts, Nedersaksen en Zuid-Baden benaderen met concrete ideeën over de voorwaarden en hoeveelheden in de nabije toekomst.

De landbouw en de aardappelindustrie zullen na dit jaar nog dichterbij elkaar toe groeien.

Het Duitse teeltgebied stelt contractteelt niet ter discussie en zal blijven proberen zijn voorsprong te behouden door productie zekerheid en een hoge irrigatie-intensiteit. Dit moet echter dienovereenkomstig worden beloofd!

Ondanks de zeer hoge spotprijzen zijn er dit jaar minder winnaars dan verliezers op de markt voor industriële aardappelen als gevolg van de contracten en de kostenexplosie die het gevolg zijn van het conflict in Oekraïne. Als je niets te verkopen hebt, valt er ook niets te verdienen.

De wereldmarkt voor diepgevroren aardappelproducten blijft groeien. Gespecialiseerde aardappelprofessionals kunnen van deze 'Boom' profiteren en zullen dat ook blijven doen.

Ons bedrijf zal alles in het werk stellen om een belangrijke partner aan de zijde van de Europese aardappelindustrie te blijven.

Het zeer betrokken team van de firma Weuthen en alle RWZ aardappeldochters wensen u goede en interessante gesprekken, veel energie om het huidige seizoen aan te kunnen en een verdere goede samenwerking.

Tot slot, roep ik u en ons met Rheinisch kalmte toe:

„Et kütt wie et kütt, on et hätt noch immer joot jejange“

„ Het komt zoals het komt, maar het is nog altijd goed gekomen“

Schwalmtal, 25.08.2022 Ferdi Buffen